

**Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine**

ЗВІТ

**про результати відвідування
Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області**

25.07.2023

м. Кропивницький, 2023

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі ст. ст. 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», групою НПМ здійснено відвідування Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області (далі – Суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Григоренко Ольга Олександрівна, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв – керівник групи НПМ;

Жученя Віктор Семенович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Кіровоградській області.

Загальна інформація.

Керівництво Олександрійського міськрайонного суду:

Нерода Людмила Миколаївна, голова суду; призначена на посаду 14.09.2021.

Белова Алла Сергіївна, керівник апарату суду; призначена на посаду 14.02.2018.

Раніше відвідування Олександрійського міськрайонного суду групами НПМ не здійснювалося.

Протягом 2021-2022 років перевірка діяльності Олександрійського міськрайонного суду органами контролю та нагляду не проводилась.

Фактів заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваного під час перебування в суді не виявлено.

Скарги від підсудних (засуджених, адмінарештованих) осіб на умови тримання та неналежне поводження на адресу суду протягом 2022-2023 років не надходили. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваного під час перебування в суді відсутні.

Основною та головною функцією міськрайонного суду як органу державної влади є здійснення правосуддя, захист інтересів громадян, юридичних осіб під час розгляду справ. Суд розглядає цивільні, кримінальні, адміністративні справи, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальним законом.

Апарат суду підпорядковується керівникові апарату і координує свою діяльність з територіальним управлінням Державної судової адміністрації України в Кіровоградській області.

Моніторингова група ознайомилася з умовами знаходження та доступу громадян до суду, умовами утримання осіб, які перебувають під вартою та доставляються до суду для здійснення судочинства. Належна увага була приділена умовам перебування осіб, які конвоюються до суду для розгляду

кримінальних проваджень.

Суд розміщений у триповерховій адміністративній будівлі, в якому обладнано 6 залів для розгляду судових засідань: 2 зали для слухання цивільних справ та 4 зали для слухання кримінальних проваджень. Зали для розгляду кримінальних судових справ облаштовані боксами з органічного скла, для підсудних (засуджених), заграбовані вікна, системи аудіо- та відеофіксації. Забезпечено проведення судового засідання у режимі відеоконференції.

На час військового стану в Суді визначено дні етапні дні для конвоювання обвинувачених (підсудних) вівторок, четверг. На день моніторингу було визначено 3 заявки суду на конвоювання ув'язнених (засуджених).

На вході до суду є інформація про найменування судового органу (фото 1,2).

На контрольно-пропускному пункті (прохідній), працівниками судової охорони забезпечується контрольований доступ відвідувачів до суду. На пропускному пункті наявна аптечка, в яких містяться ліки необхідні для надання первинної домедичної допомоги з актуальним строком придатності (фото 10).

На 1 поверсі будівлі суду облаштовано одну залу судових засідань, кабінет служби судової охорони, 2 вбиральні. На 2 поверсі будівлі суду облаштовано 3 зали судових засідань, 1 кімната для свідків. На 3 поверсі будівлі суду облаштовано 2 зали судових засідань, кімната для проведення відеоконференцій зв'язку.

В будівлі суду, в т.ч. в підвальному приміщенні, знаходяться 11 пожежних кран-комплектів.

На першому поверсі 1 залу для судових засідань та туалетну кімнату облаштовано з необхідним пристосуванням для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

У приміщеннях суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік прийому громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів, розклад судових справ, тощо (фото 11).

Відповідно до штатного розпису на 2023 рік передбачено 14 посад суддів, на теперішній час здійснюють правосуддя 6 суддів, 5 без повноважень.

Усі зали для розгляду кримінальних справ обладнано загородження для розміщення підсудних, яке виготовлено з органічного скла з дотриманням вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (фото 6,7,8).

Зали обладнані системами відеоконференцій зв'язку для проведення судових засідань (процесуальних дій) у режимі відеоконференції.

Освітлення природне і штучне в задовільному стані.

Вікна залу для розгляду кримінальних справ обладнані решітками, лави для розміщення підсудних (засуджених) осіб прикріплені до підлоги. Зали судового засідання обладнані необхідною технікою та технічними засобами фіксування судового процесу з можливістю відеозапису судового засідання.

1. Право на гідні умови тримання (стаття 25 Загальної декларації прав людини, частина 1 стаття 28 Конституції України).

Під будівлею суду розташоване підвальне приміщення, вхід до якого

забезпечений з внутрішнього подвір'я. В підвальному приміщенні знаходяться конвойне приміщення, серед яких 2 блоки на 5 камер та на 3 камери для обвинувачених (засуджених), кімната для ознайомлення обвинувачених з матеріалами справи та роботою з адвокатом, кімната для особового складу конвойної служби, кімната з вентиляційним устаткуванням, що забезпечує кондиціювання повітря та підтримання температурного режиму в зимовий період підвального приміщення. Площа кожної камери для підсудних (засуджених) відповідає законодавчо визначеній площі 4,0 м². Наявна окрема кімната, де облаштовано вентиляцію камерного приміщення. Забезпечено прямий доступ обвинувачених (підсудних), засуджених до питної води (фото 15,16,17,18).

Окремо обладнано 3 санітарних вузли для обвинувачених (підсудних), засуджених.

2. Право осіб з інвалідністю, передбачені Конвенцією про права осіб з інвалідністю, ратифікованою Законом України №1767 від 16.12.2009.

Відповідно до вимог пункту 5.2.1 Державних будівельних норм. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення. ДБН В.2.2-40:2018, забезпечено безперешкодний доступ до входу у будівлю суду, маломобільні групи населення в змозі без сторонньої допомоги потрапити до перепускного пункту та першого поверху будівлі суду.

На першому поверсі 1 залу для судових засідань та туалетну кімнату облаштовано з необхідним пристосуванням для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (фото 14). На сходах в будівлі суду наявне контрастне маркування.

Кнопка виклику працівника суду для осіб з обмеженими можливостями не працювала та відсутнє її відповідне маркування. Під час проведення моніторингу порушення було виправлено.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

3. Порушення права на безпеку в суді.

У зв'язку із запровадженням в державі режиму воєнного стану, масовими ракетними обстрілами у приміщенні суду відсутнє тимчасове облаштоване укриття, під час повітряної тривоги або інших сповіщень про небезпеку, які надходять від органів управління цивільного захисту співробітники суду використовують підвальне приміщення суду. Підвальне приміщення пристосоване під укриття має місця для сидіння, централізоване водопостачання та санвузол. Також в укритті розміщена ємність з питною водою.

Приміщення суду обладнано протипожежною сигналізацією, розроблені та розміщені у доступних місцях плани евакуації та інструкція з пожежної безпеки.

На першому та другому поверхах будівлі є знаки, що вказують на вихіді можуть допомогти зорієнтуватись під час пожежі.

На другому поверсі знаходиться аварійний вихід, який закрито для відвідувачів суду (фото 10).

Разом з тим, відсутні камери спостереження та тривожні кнопки на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб (фото 13).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Територіальному управлінню державної судової адміністрації України в Кіровоградській області:

Передбачити додаткове фінансування Олександрійського міськрайонного суду Кіровоградської області з метою приведення його приміщень до вимог Державних будівельних норм України для встановлення камер спостереження та тривожні кнопки на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб.

2. Голові Олександрівський районного суду Кіровоградської області:

Облаштувати камери спостереження та тривожні кнопки на окремому ізольованому маршруті конвоювання обвинувачених (підсудних), засуджених осіб.

Додатки: фотокопії на 3 арк.

Керівник групи НПМ
головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України
з прав людини

Ольга ГРИГОРЕНКО

Додатки до звіту

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

фото 7

фото 8

фото 9

фото 10

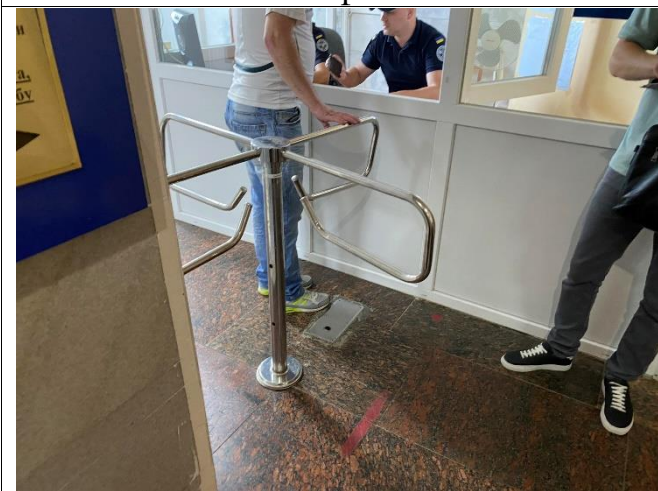

фото 11

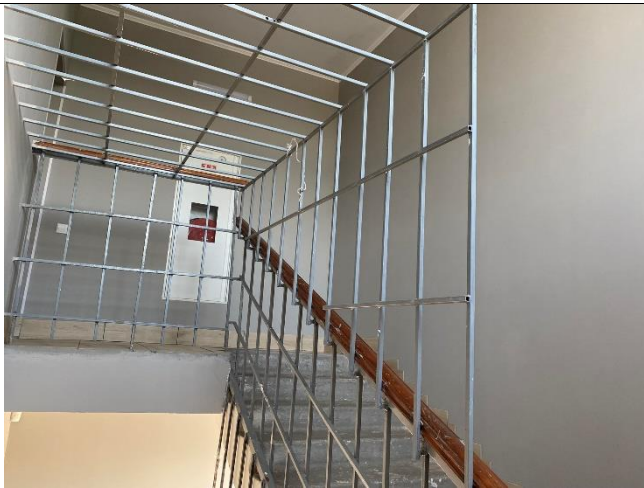
фото 12

Фото 13

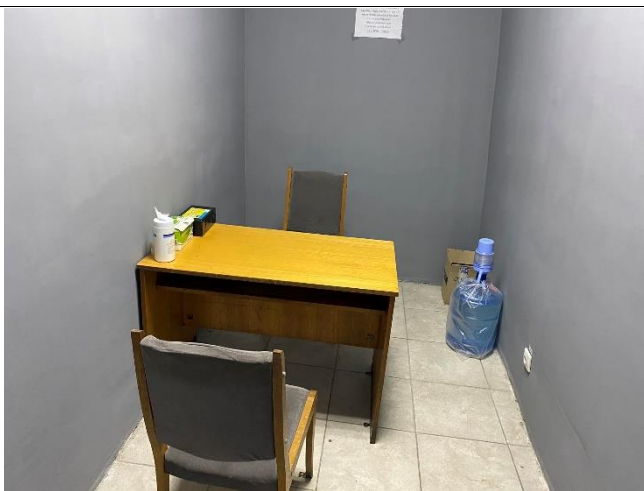
Фото 14

Φοτο 15

Φοτο 16

Φοτο 17

Φοτο 18

Φοτο 19

Φοτο 20

